

ÅRSBERETNING 2018

for

FORFATTERSKOLEN

1. Beretning
 - 1.1. Præsentation af Forfatterskolens institutionelle grundlag
 - 1.2. Årets faglige resultater
 - 1.3. Ledelsesberetning
 - 1.4. Årets økonomiske resultat
 - 1.5. Finansielle nøgletal
 - 1.6. Forventninger til de kommende år
2. Målrapporing
 - 2.1. Opgaver og ressourcer
 - 2.1.2 Uddybende oplysninger
 - 2.2. Mål og resultater
3. Regnskab
 - 3.1. Anvendt regnskabspraksis
 - 3.2. Resultatopgørelse
4. Påtegning af det samlede regnskab
5. Bilag til årsberetningen

1. Beretning

1.1 Præsentation af Forfatterskolens institutionelle grundlag

Forfatterskolen er en selvejende institution under Kulturministeriet. Skolen har hjemsted i København.

Skolen har sin oprindelse i de danske forfattermiljøer, og dens faste undervisere er alle selvstændige forfattere. De studerende udvælges fra et årligt ansøgerantal på gennemsnitligt 350 (i de seneste 5 år) alene på baggrund af deres indsendte skønlitterære arbejder. En årgang er typisk på 6-10 studerende. Uddannelsen er toårig. Cirka 65 % af skolens studerende opnår at udgive selvstændige skønlitterære værker, og mange dimmitender fra Forfatterskolen er blevet toneangivende forfattere i ny dansk litteratur.

Skolen blev stiftet i 1987 af forfatterne Poul Borum, Ulla Ryum og Per Aage Brandt med det erklærede formål ”at tilbyde en forfatteruddannelse baseret på litterær, skriveteknisk kunnen, alment kendskab til litteratur, almen æstetisk debat, herunder dialog med de øvrige kunstarter og erkendelsesområder, introduktion til og arbejde med alle skønlitterære genrer samt praktisk kendskab til forfatteres vilkår og arbejdsforhold”.

Den 15. december 2016 blev en målaftale indgået imellem Slots- og Kulturstyrelsen og Forfatterskolen, der fastlægger skolens driftstilskud og specificerer målsætningerne for skolen i de kommende år.

Målaftalen er ikke en kontrakt i juridisk forstand. Dens hensigt er ”at tilvejebringe et langsigtet aftalegrundlag for Forfatterskolens virksomhed og økonomi”, og den har hjemmel i § 9 i lov nr. 1531 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet. Statens tilskud ydes med hjemmel i § 21.42.24 i Finansloven.

Det hedder endvidere i målaftalen, at ”med tilskuddet og aftalen vedkender staten sig sit overordnede kulturpolitiske ansvar for Forfatterskolen som kulturinstitution af national betydning.”

Ud over den overordnede formålsbeskrivelse fra 1987 (formuleret ovenfor) er nedenstående målsætning aftalt for Forfatterskolen indtil 2020, hvor målaftalen igen skal vurderes.

Opgave	Mål
Uddannelse	Forfatterskolen vil udbygge sin position som en af Nordens førende forfatterskoler, når det gælder kvalitet, mangfoldighed, dannelse og fornyelse. For at nå dette mål vil skolen sikre, at undervisningen varetages af anerkendte forfattere og gæstelærere, at der afholdes mindst fem møder med udenlandske (ikke kun nordiske) forfattere og kritikere om året, og at skolen deltager i mindst to udvekslingsarrangementer med andre nordiske litterære skoler og institutioner om året.
International placering	Forfatterskolen vil fastholde sin placering som en væsentlig og central institution i det danske og det internationale litterære miljø ved at afvikle mindst otte åbne arrangementer med deltagelse af skolens studerende og anerkendte danske og udenlandske forfattere om året og ved aktivt at søge og pleje kontakter til sammenlignelige institutioner i Europa og resten af verden
Gennemførelse	Forfatterskolen vil fastholde en gennemførelsesprocent på mindst 95.

Bidrag til dansk Litteratur	Dimittender fra Forfatterskolen forventes at bidrage synligt til litteraturen og det litterære miljø igennem 1) udvikling af ny litteratur, udgivelse af bøger mm., 2) andre typer af litterær aktivitet, dvs. forlags- og tidsskriftsarbejde, oversættelse, undervisning mm., 3) direkte og indirekte inspiration til kvalitet og fornyelse i dansk og international litteratur.

1.2 Årets faglige resultater

Forfatterskolen opfyldte i 2018 sine faglige mål.

Uddannelsesmål: Undervisning, studietur og forfattermøder

Læsningen af de studerendes tekster foregår på tre niveauer på Forfatterskolen.

Central er tekstlæsningen i plenum ud fra *prima vista*-princippet, som har været gældende fra Forfatterskolens begyndelse. Her får den studerende et indtryk af, hvordan andre umiddelbart læser og reagerer på hans/hendes arbejde, og bliver bedre til at læse både andre og sig selv. Det har fra og med 2016 været fast praksis, at alle skal have mindst to tekstlæsninger i plenum pr. semester.

Herudover læses de studerendes tekster i mindre skrivegrupper, hver af disse under ledelse af en af skolens faste undervisere og med 4-5 studerende i hver, hvor der er plads til at læse med forberedelse, og hvor der kan læses længere manuskripter.

Endelig har skolen fra 2016 indført en mentorordning, som giver de studerende mulighed for at vælge en mentor i starten af deres 2. år på skolen – ofte en erfaren forfatter efter eget valg. Det er en mulighed for en læsning uden for skolens normale institutionelle rammer, for så vidt en klassisk vej for unge forfattere.

Indfrielsen af Forfatterskolens mål at udbygge sin position som en af Nordens førende forfatterskoler blev opfyldt både hvad angår de faste lærerkræfter, som alle er anerkendte forfattere, igennem den lange række af dygtige gæstelærere som har undervist på skolen i løbet af året og i forbindelse med året studietur til Mexico, hvor skolens elever mødte ikke mindre end otte mexicanske forfattere.

Faste undervisere på forfatterskolen i 2018 frem til 1. november var rektor Jeppe Brixvold og lærerne Asta Olivia Nordenhof, Ursula Andkjær Olsen og Lars Frost. I slutningen af oktober 2018 blev rektor Jeppe Brixvold afskediget og Ursula Andkjær Olsen trådte til som konstitueret rektor fra 1. november. Undervisningen efter dette lederskifte forløb uden afgørende ændringer efter den allerede fastlagte semesterplan.

Den del af undervisningen, som ikke angår de studerendes egne arbejder, men sigter mod et alment kendskab til litteratur, møder med nuværende danske og udenlandske forfattere og en dialog med andre kunstarter og vidensområder blev defineret forud for hvert semester på et planlægningsmøde, hvor alle studerende og lærere på skolen deltog. Denne undervisning, som varetages af gæstelærere med særlige faglige kompetencer, varierer i takt med at de studerende og de litterære/kunstneriske/øvrige interesser ændrer sig: Den spænder fra forfattermøder og litterære emner til forløb om andre kunstarter eller helt andre erkendelsesområder. I 2018 inviterede Forfatterskolen således både unge og ældre danske forfattere, herunder Mirian Due, Sigurd Buck Kristensen, Jens Smærup Sørensen og Pia Juul. Derudover havde vi både emner som ”Finanskrisen og politik” og ”Litteratur og psykoanalyse” på programmet.

Den undervisning som sigter mod skriveteknikken, foregår generelt igennem tekstlæsningerne og specifikt i såkaldte ”strukturforløb” (skriveøvelsesforløb med udgangspunkt i særlige tekstformer og stilarter) og i praktisk redaktionsarbejde med skolens tidsskrift *Legenda*, som udgives når skolens elever og

lærere finder det aktuelt. Årets strukturforløb har bl.a. budt på forløb om essayistik, ready-mades og sangskrivning. Forårsemesterets strukturforløb blev varetaget af Bisse (forløb om sangskrivning), Mikkel Thykier (essayistik) og Elisabeth Åsbrink (dokumentarisme). I efterårsemesteret var Lars Skinnebach (ritual), Martin Glaz Seerup (ready-mades) og Ursula Andkjær Olsen (musikalsk form) på programmet.

En bred vifte af forfatternavne og emner inden for litteratur, historie, kulturhistorie og antropologi var på programmet både i forårets eftermiddagsundervisning, hvor vi f.eks. havde Jens Lohmann til at fortælle om mexicansk historie og kultur – både ved et åbent aftensarrangement og ved den almindelige eftermiddagsundervisning – og den unge mexicanske forfatter Samuel Sanchez til at introducere til ny mexicansk litteratur. I Mexico, hvor vi både var i Mexico City og i Oaxaca mødte vi en lang række spændende forfattere herunder den verdenskendte Valeria Luiselli, forfatter-forfatteren Mario Bellatin og den zapotekiske digter Natalia Toledo. Derudover besøgte vi museer, kirker, ruiner og andre steder af steder af almen kulturel interesse.

International placering: Arrangementer med udenlandske forfattere

I forlængelse af det mexicanske lagde vi i august hus til en udstilling af mexicansk samtidskunst, arrangeret af Thomas vann Altheimer og – fra Forfatterskolen – Lars Frost og Glenn Bech Møldrup.

Forfatterskolen modtog i løbet af året besøg af to internationale digtere ved to Master classes, der var åbne for skolens nuværende og tidligere elever. Det drejer sig om den japanske digter Hirômi Itô, der gæstede Danmark i forbindelse med Louisiana Literature og den mexicanske digter Gloria Gervitz. I oktober afholdt vi sammen med Camilla Löfström og Martin Glaz Serup og studerende fra Københavns Universitet et seminar om Sci-fi.

Forfatterskolen modtager desuden jævnligt besøg fra skrivekurser og højskoler fra hele landet, i 2018 blandt andet en klasse fra Randers Gymnasium og Vallekilde Højskole.

En del af de studerende har i årets løb på egen hånd repræsenteret skolen, fx ved undervisning, oplæsninger eller med bidrag til aviser, tidsskrifter og antologier.

De studerende uddannes, de evalueres løbende under tekstlæsningerne og ved en afsluttende censorering, de orienterer sig i egen og andre kunstarter og engagerer sig i den generelle æstetiske debat og samfundsdebat. Forfatterskolen er et levende sted, og alt i alt må vores formåls erklæring og de specifikke målsætninger opfattes som opfyldte, mens vi dog stadig må forny os, især i forhold til international placering, men dette er også et spørgsmål om økonomi, invitation af udenlandske gæstelærere, udvekslingsaftaler med udenlandske institutioner mm.

Gennemførelse

Alle elever på årgangen 2016-2018 gennemførte deres uddannelse på Forfatterskolen.

Bidrag til dansk litteratur: Dimittender, nye elever

Otte dimittender afgik fra skolen, nemlig Isidora Cale, Julie Gufler, Anna Malan Jógvansdóttir, Jonathan August Lengali, Márten Paridon Pettersson, Bendik Sandnes Vada og Rúni Weihe. Deres afgangsanologi, den smukke, enkle *Forfatterskolens Afgangsanologi 2018*, som eleverne selv har arbejdet redaktionelt med, blev udgivet på forlaget Basilisk og lanceret ved afgangsoplæsningen – et af skolens tilbagevendende offentligt åbne arrangementer.

Flere medlemmer af årgang 2016-18 er allerede debuteret i bogform.

Derudover er fem tidligere forfatterskoleelever debuteret i løbet af året. Det drejer sig om Torkil Reimer Juul (2012-14) med *Livet under solen* (Roman, Gyldendal); Emma Bess Fløe Jørgensen (2013-15) med *Mødre, Døtre, Søstre* (Noveller, Rosinante); Simon Holm Pedersen (2015-17) med *Arkadas* (Roman, Gyldendal); Jonathan August Lengali (2016-18) med *Jonathan og Sailor J.* (Digte, Forlaget oktober) og Molly Balsby (2011-13) med *Ponyprivilegiet* (Digte, Basilisk). Blandt disse læste Molly Balsby og Jonathan August Lengali op ved årets debutantoplæsning, som ifølge traditionen finder sted ved julefesten.

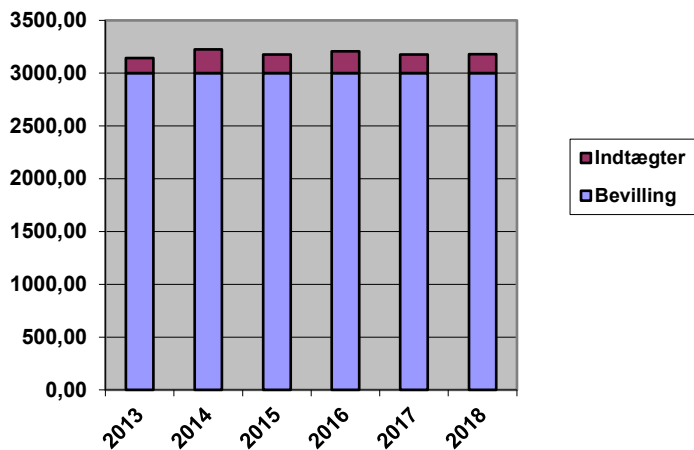
Statistikken viser at omkring to tredjedele af skolens elever debuterer i bogform, og flere af årets debutanter er blevet godt modtaget i offentligheden.

Syv nye elever er blevet optaget i 2018 ved den årlige optagelsesprocedure, som dette år omfattede 346 ansøgere. Det drejer sig om Mathilde Gallov, Nanna Skovring, Mathilde Elgaard Christiansen, Anders Gamst Skov, Priya Bains, Lukas la Cour Bruun og Rasmus Daugbjerg. Som sædvanlig var optagelsesproceduren meget grundig og inddrog alle skolens lærere plus to udefrakommende censorer, Jens Smærup Sørensen og Majse Aymo-Boot. Og det nye hold, årgang 2018-2020, har da også allerede vist sig lovende.

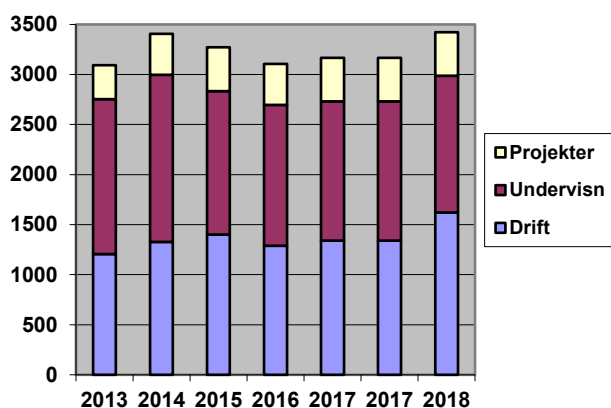
1.3. Redegørelse vedr. Kulturministeriets målbefalinger for god ledelse

1.4. Årets økonomiske resultat

Figur 1: Indtægter

Figur 2: Omkostninger

Årets resultat:

Året resulterede i

1.4. Finansielle nøgletal

Der henvises til bilag 1.

1.5 Forventninger til de kommende år

Forfatterskolen vil fortsat arbejde på at opfylde målene beskrevet i vedtægterne, formålet og målsætningerne i målaftalen på en måde, som skaber fortsat kvalitet og reel fornyelse. Skolens væsentligste faglige udfordringer for 2016 og kommende år er følgende:

- Sikring af skolens eksistensgrundlag
- Sikring af det nødvendige faglige niveau i undervisningen
- Sikring af skolens placering i en international sammenhæng

Hvad angår sikringen af skolens eksistensgrundlag, modtager skolen med virkning fra 2011 et driftstilskud fra Kulturministeriet. Statens tilskud ydes med hjemmel i § 21.42.24 i Finansloven, dvs. at de ligesom det gælder for mange selvejende institutioner kommer fra Tips- og Lottomidlerne, men samtidig beskrives i Finansloven. En målaftale indgået med Slots- og Kulturstyrelsen indtil efteråret 2020 sikrer pt. skolens eksistensgrundlag, men der kan arbejdes på en mere fast tilknytning til Finansloven.

Bestyrelsen besluttede på et møde i foråret 2016, at der skulle genereres et overskud, således at et akkumuleret underskud fra 2014-15 kunne afvikles i løbet af 2016 og 2017. Desværre har de mange og store uforudsete ekstraudgifter ifb. rektorafskedigelse og whistleblower-ordning forhindret Forfatterskolen i at nå dette mål. Til gengæld har vi i løbet af 2019 lagt et stramt budget som tillader os at fjerne den overvejende del af dette underskud.

I 2019 vil Forfatterskolen få en ny rektor som ansættes pr. 1. august.

Det faglige niveau på Forfatterskolen søges fortsat sikret gennem et godt samarbejde i lærerstaben og elevgruppen om udviklingen af undervisningen semester for semester. Samtidig søges relevante undervisere blandt danske og udenlandske forfattere, fra de andre kunstneriske uddannelser, fra universiteterne og andre steder fastholdt og suppleret med nye.

Fremmadrettet sker sikringen af skolens placering i en nordisk og international sammenhæng først og fremmest gennem opretholdelsen af det faglige niveau i undervisningen, men også gennem samarbejde med de øvrige nordiske forfatterskoler og med internationale europæiske forfatterskoler og skrivekurser.

2. Målrapportering

2.1. Opgaver og ressourcer

Tabel 1: Sammenfatning af økonomi for virksomhedens produkter/opgaver

1000 kr. løbende priser	<i>Indtægtsført bevilling</i>	<i>Øvrige indtægter</i>	<i>Omkostninger</i>
Forfatterskolens uddannelse	- 3.000	- 176	3.171
I alt	- 3.000	- 176	3.171

Der har været 17 elever i foråret og 18 i efteråret 2018. Det betyder en bruttoomkostning pr. elev på Forfatterskolen på xxx t kr.

2.1.2 Uddybende oplysninger

Centrale aktivitetsoplysninger

Tabel 2: Antal ansøgere, optagne og færdiguddannede

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Antal ansøgere	336	354	448	440	371	339	
Antal optagne per 1. september	8	8	7	6	8	10	7
Optagne i % af ansøgere	2,3%	2,3%	1,5%	1,4 %	2,2 %	2,9 %	
Færdiguddannede kandidater	5	8	7	7	7	7	10

Aktive Finansårsstuderende inden for normeret studietid

Finansårsstuderende	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Antal aktive finansårsstud. inden for norm. studietid	15	16	15	14	15	17	18

2.2. Mål og resultater

Resultatmål: Forfatterskolen lever op til de forventninger, der er stillet. Der var i 2017 17 aktive finansårsstuderende inden for normeret studietid ved Forfatterskolen.

Resultatet blev 17 aktive finansårsstuderende inden for normeret studietid pr. 1. september 2016, hvilket giver en resultatopfyldelse på 100 %. Forfatterskolen er vant til, at samtlige studerende gennemfører uddannelsen.

Tabel 3: Nettoudgifter, studerende og enhedsomkostninger ved Forfatterskoleuddannelsen

PL 2009-2015, JB 2015-	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Forfatterskoleuddannelsen (1000 kr.)	3247	3094	3415	3272	3106	3171	
Antal studerende	15	16	15	14	15	17	18
Udgift per studerende (1000 kr.)	216	193	227	233	207	204	

Udgiften pr. studerende ligger under eller på niveau med de øvrige kunstneriske uddannelsers gennemsnitsudgift pr. studerende og kan således ikke siges at være uforholdsmæssigt høj.

Forfatterskolen tilbyder et toårigt studium uden egentlig eksamination. Der afsluttes (oftest) med en afgangsansatologi, en afgangsoplæsning og (altid) en censorering, hvor elevens arbejde i løbet af uddannelsen tages op til vurdering med brug af censor udefra. Dette resulterer i en evaluerende udtalelse, der er det nærmeste Forfatterskolen kommer en eksamensbedømmelse.

En mere substantiel evaluering foregår i de kontinuerlige tekstlæsninger, som eleven gennemfører i løbet af de to år, denne er på skolen. Her sker en løbende vurdering af, om eleven lever op til det potentiale, man ved optagelsen forventede.

Hvad angår opfyldelsen af skolens formål, kan denne heller ikke måles på antallet af gennemførte studerende. Den skal måles på de studerende og dimitterendes arbejde, konkret på debuterende forfattere af tidligere studerende og på kvaliteten af disses arbejder, også i de andre områder, hvor tidligere studerende bidrager til dansk litteratur, dvs. forlags- og tidsskriftsarbejde, oversættelse, undervisning mm. Endelig er der den umålelige, men dog mærkbare påvirkning, hvorigennem Forfatterskolens studerende direkte og indirekte bidrager og inspirerer til fornyelse og kvalitet i dansk litteratur generelt.

Fremtidige mål

Hvad angår målsætningerne for fremtiden, er kontaktnettet til de internationale forfatterskoler og litterære miljøer vigtigt. I kommende år vil Forfatterskolen, bl.a. igennem EACWP, The European Association of Creative Writing Programmes, forsøge at udvide sin internationale kontaktflade, bl.a. igennem øget udveksling af undervisere og studerende med forfatteruddannelser i andre europæiske lande. Bestræbelserne går i retning af yderligere at styrke Forfatterskolens placering i en international sammenhæng.

3. Regnskab

Der henvises til bilag 1.

4. Påtegning af det samlede regnskab

Årsberetningen omfatter

Årsberetningen omfatter den hovedkonto ("3.000.000 Forfatterskolen (driftsbevilling)") på Finansloven, som Forfatterskolen er ansvarlig for, herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2017.

Påtegning Der tilkendes hermed:

1. At årsberetningen er rigtig, dvs. at årsberetningen ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målostillingen og målrapporteringen i årsberetningen er fyldestgørende.
2. At de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåelse af aftaler og sædvanlig praksis.
3. At der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler, der er omfattet af årsberetningen.

Forfatterskolen, dato
Underskrift

Forfatterskolen, dato
Underskrift

Konstitueret rektor Ursula Andkjær Olsen

Bestyrelsesformand Bodil Marie Thomsen

5. Bilag til årsberetningen

Bilag 1 Årsrapport